

Landbrukets bærekraftskonferanse

27. November 2024

Sted: Thon Hotell Opera

Ordstyrer: Marianne Vangsøy

PROGRAM

08.30-09:00: Mingling og mat

09.00-09.10: Velkommen, *Ola Nafstad, Animalia*

09.10-09.35: EUs arbeid med bærekraft, – hvordan går det egentlig, hvordan påvirker det Norge? *Hildegunn Gjengedal, Norges Bondelag*

09.35-10:25: 5 x 8 minutter presentasjoner om aktuelle forskningsprosjekter

10:25-10.45: Pause

10.45-11.10: Landbrukets klimaplan og klimakalkulatoren, *Egil Hoen, Norges Bondelag og Julie Wiik, Norsk Landbruksrådgiving*

11.10-12.00: 5 x 8 minutter presentasjoner om aktuelle forskningsprosjekter

12.00-13.00: Lunsj

13.00-13.25: Kunnskap og innovasjoner – viktigste ressurs for matsikkerhet og bærekraft, *Christian Anton Smedshaug, Agri Analyse*

13.25-13.55: Panelsamtale; Sammenhengen mellom kosthold og bærekraft, *Karianne Spetaas Henriksen (Animalia), Marit Kolby, Hans Edvard Torp (Landkreditt) og Wenche Westberg (statssekretær for Senterpartiet)*

13.55-14.15: Pause

14.15-14.35: Hvorfor bærekraftig utvikling i landbruket er viktig for finansbransjen, *Anders Petter Wik, og Joakim Kase, Landkreditt*

14:35-15.25: 5 x 8 minutter presentasjoner om aktuelle forskningsprosjekter

15.25-15.50: Oppsummering; Hvordan sikre reduserte utslipp og økt matsikkerhet med basis i norske ressurser *Audun Korsæth, NIBIO*

15.50-16:00: Vel hjem

Forskningsprosjekter og arbeid med fokus på bærekraft og landbruk. Dette kan du høre mer om på konferansen:

MetanHUB - vomtilsetning som klimatiltak, *Eirik Selmer-Olsen, Tine*

MetanHUB er et forskningsprosjekt ledet av TINE. Prosjektet skal bygge kunnskap og dokumentasjon om metanreduksjon for oppfyllelse av Landbrukets klimaplan. Prosjektet skal sørge for uttesting og trygg implementering av metanhemmere for drøvtyggere under norske forhold. Med våre naturgitte forutsetninger kan vi ikke overføre resultater fra utlandet direkte til norske forhold.

God jordhelse – helt essensielt, *Erik J. Jøner, Nibio*

Jordhelse er et relativt nytt begrep. Det setter fokus på livet i jorda og funksjonene som levende organismer i jord har for jordkvalitet og bærekraftig planteproduksjon. Men hva er god jordhelse? Hvordan kan det måles? Og er fokuset på dette en byrde eller noe positivt for bønder og landbruket som helhet?

SUSFEED – Bærekraftig fôrproduksjon fra norske bioressurser til husdyr og fisk, *Egil Petter Stræte, Ruralis*

I prosjektet kartlegges det innenlandske fôrsystemet til husdyr og laks. Det omfatter oversikt over potensielle innenlandske fôringredienser, deres potensiale for industriell oppskalering og bærekraft. Gjennom et helhetsperspektiv gjøres miljømessige, sosiale og økonomiske bærekraftsvurderinger. SUSFEED er tverrfaglig med 21 partnere fra forskning, næring og ulike interessegrupper.

Plantedyrking i et varmere, våtere og villere klima, *Tiil Seehusen, Nibio*

Klimaendringer med fuktigere forhold krever endringer i dagens jordarbeidingsregime. Mindre intensiv jordarbeiding og mer planterester på overflaten kan gi miljøgevinst i form av f.eks. redusert avrenning, men kan under praktiske forhold medføre utfordringer med etablering av plantene.

Amazing Grazing - bærekraftig kjøtt og ull fra sau som beiter i norsk utmark, *Lise Grøva, Nibio*

Prosjektet skal bidra med ny kunnskap om hvordan sau og utmarksbeiting kan være del av et bærekraftig landbruk med produksjon av kjøtt og ull. Fokus er både på driftsopplegg, forbrukerforståelse og rammeverk.

Klimasmart sau - hvordan driften påvirker klimagassutslippene, Bente Åby, NMBU

Norges uutnyttede utmarksressurser kan øke norsk matproduksjon, men hvordan balansere økt drøvtyggerproduksjon med reduserte klimagassutslipp? Prosjektet Klimasmart Sau utviklet HolosNorSheep-modellen for å beregne klimagassutslipp fra norske sauebruk og undersøkte mulighetene for en mer bærekraftig saueproduksjon som følge av lavere klimafotavtrykk.

SUSCOW - Betydningen av dyrehelse og karbonlagring i beiter for klimaregnskapet i matproduksjonen, Laila Aass, NMBU

SUSCOW er et prosjekt (2021-2025) ved NMBU. Hovedmålet er å skaffe mer kunnskap om betydningen av god dyrehelse og karbonbinding i varige beiter og utmark for utslipp av klimagasser fra drøvtyggere. Finansiering: Forskningsmidlene for jordbruk og matindustri (FFL/JA) i samarbeid med Tine, Nortura, TYR, Geno, Animalia og Landbrukets klimaselskap.

Betydningen av beiting for det biologiske mangfoldet, Hanne Sickel, Nibio

Prosjektet «Fjellbeite» ser nærmere på plantemangfoldet i beitemarker til sau og storfe og sammenlikner med tilsvarende vegetasjon som ikke lenger beites. Hvilke planter/plantegrupper er til stede i aktive beitemarker og hvordan endres plantesammensetningen når arealene står ubeitet? Vil fravær av beite gi andre utslag i rike versus fattige vegetasjonstyper?

Kornmo – hva kan moderne databasert teknologi tilføre rådgivingen til bonden? Torkel Randem, NLR

Produksjonsoptimalisering, kvalitetsstyring og bærekraft er viktige stikkord for innovasjonsprosjektet Kornmo. Gjennom maskinlæring og kunstig intelligens samles, sammenstilles og analyseres data om blant annet kornleveranser, innsatsfaktorer og arbeidsoperasjoner. Det skaper verdiøkende og brukervennlige tjenester for kornbonden, kornkunden og forbruker.

Hvordan skal GENO redusere metangassutslipp fra storfe? Håvard Tajet, Geno

Det er stor variasjon i hvor mye metan ei norsk mjølkeku slipper ut, og denne variasjonen er arvelig. Hvordan skal vi benytte kunnskap fra vår forskning til å avle for lavere metanutslipp hos NRF kua?

Er «SMART» løsningen for en bredere vurdering av bærekraft? *Rose Bergslid, NORSØK*

I debatten rundt klima og landbruk har utslipp av drivhusgasser fra drøvtyggere fått veldig stor oppmerksomhet. Bildet som beskrives er ofte unyansert og mangler en helhetlig analyse. Dette kan føre til at viktige valg tas på mangelfullt beslutningsgrunnlag, både av politikere og forbrukere. Målet med SMART er å hensynte alle sidene ved bærekraft

Frisk gris og et innovativt avlsarbeid bidrar til økt bærekraft, *Eli Gjerlaug-Enger, Norsvin*

Norge er i en unik posisjon for å være verdens grønne lunge med verdens friskeste svinepopulasjon. Et innovativt forskningsmiljø bidrar til at Norsvin avler griser som er robuste og friske og som utnytter ressursene godt. Dette bidrar positivt til et velfungerende matsystem globalt.

Lønnsom kvalitetsproduksjon av økologiske bringebær, *Anne Vintland, NLR*

Prosjektet har framskaffet ny kunnskap om dyrking av økologisk bringebær både på friland og i tunnel. I storskalaforsøk har NLR testet sorter og gjødsling, samt regnet på lønnsomhet. Resultatene er nyttige også for konvensjonelle bærprodusenter.

Fremtidens matproduksjon i veksthus, *Michel Verheul, Nibio*

De naturlige forholdene i Norge legger til rette for økt selvforsyning ved helårsproduksjon av frukt og grønnsaker i veksthus. Men tradisjonell veksthusproduksjon krever store mengder fossil energi. Ny teknologi gjør det mulig å redusere energiforbruk og klimagassutslipp per kilo produserte produkter med henholdsvis 70 og 100%.

Sortsforedling for sikker og bærekraftig mathveteproduksjon, *Jon Arne Diseth, Graminor*

Hvetesorter tilpasset norsk klima og dyrkingsforhold er avgjørende for å nå målet om mer norsk korn i vårt daglige brød. Sortsforedling er langsiktig arbeid som legger grunnlaget for at kornbøndene kan produsere de volumer og kvaliteter som markedet etterspør.